

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

ואלה תולדות יצחק בן אברהם. אלו מאורעות יצחק בן אברהם ומפרש ואזיל קורותיו וסבותיו. הול"ד בגימ' דר"מה שקלסתר פניו של יצחק דומין לפניו של אברהם אבל גבי ישמעאל תולה הלידה על אמו כדכתיב אשר ילדה הגר. והיינו דאמרי' בקידושין בנך הבא מן הגויה אינו קרוי בנך אלא בנה: הדר זקנים

ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו גו' [כ"ה, כ"א]. הנה ידוע כשיבוא לאדם איזה צרה או יסורין ח"ו, אז ישכיל ויבין בדעתו שבודאי יש צער גדול להשכינה הקדושה כביכול. כי בכל צרתם לו צר (ישעיה ס"ג, ט') כביכול. לכן כשהאדם ישר נותן אל לבו להתפלל להש"י על איזה דבר צריך להיות עיקר כוונתו ורצונו בתפלתו עבור שיתמלא החסרון שיש בהשכינה מזה כביכול. על דרך קלני מראשי כו' (חגיגה ט"ו ב') וכשיתוקן שם הפגם והחסרון אז ממילא יתוקן גם כן חסרונו ויגאל מצרתו. וכן עשה יצחק אבינו ע"ה שהיה כל מגמתו ורצונו וכוונתו רק למלאות החסרון בהשכינה הקדושה כביכול. וזהו ויעתר יצחק לה', לנוכח אשתו. היינו עבור השכינה שהיא לנוכח אשתו. כי עקרה היא דייקא. ואז ממילא נפקדה גם כן רבקה אשתו. והבן: ספר אוהב ישראל

ויהי עשו איש יודע ציד איש שדה. בשם הה"ק הרר"ב מפרשיסחא ז"ע שאל תחשבו שעשו הי' נראה כאיכר מגושם אלא הי' לבוש לבנים ואומר תורה בג' סעודות, ואיתא במדרשות (ירושלמי נדרים פ"ג ה"ח) שלעתיד יבוא עשו וישב בראש כולם ואין מוחה בידו עד שיבא הקב"ה ובעצמו ישליכהו לחוץ, ואם בעוה"ב שהוא כולו אמת נסתר רשעתו מכש"כ בעוה"ז שהוא כולו מלא שקרים עאכ"ל: ספר שיח שרפי קודש

ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו (כ"ה, כ"ח). פירוש, כי צדיק התענוג שלו מעליות ניצוצות, שמעלה

למה נמשלה תפלתן של צדיקים כעתר מה עתר זה מהפך התבואה ממקום למקום, כך תפלתן של צדיקים מהפכת מדותיו של הקדוש ברוך הוא ממדת רגזנות למדת רחמנות. תלמוד בבלי מסכת יבמות דף ס"ד עמוד א'

ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו. בשם הר"ר יעקב דוד מאמשינוב זצ"ל על פסוק זה. וכי לא הי' לו ליצחק אבינו מקום להתפלל רק לנוכח אשתו, ואמר הפי' הוא, דהנה רבקה הצדיקת היתה מתפללת שתענה בזכות יצחק ויצחק מתפלל שיענה בזכות רבקה הצדיקת כי עליו אין רבותא שצדיק הוא, כי אביו ג"כ הי' צדיק אבל רבקה שהיתה בת רשע ועמדה בצדקתה זכותה גדול מזכותו, וזהו פי' לנוכח אשתו מה שהיא היתה מתפללת בזכותו הי' הוא מתפלל בזכותה, והבן: ספר שש"ק

ויעתר יצחק. חתר חתירתא, והוא כמו גנב במחתרת, שהוצרך לגנוב א"ע שאין לו מקום הרחב והפתח שיוכל לילך בשוה ובקומה זקופה רק שהוצרך לכוף א"ע תחת ולחפור ולפנות את העפר הוא העוה"ז, וכמה שיפנה את העפר כמו כן כנגד זה עושה מקום, וכמו כן שזה חותר מבחוץ כנגד זה חותר לו מבפנים כנגדו, ועל זה נאמר ויעתר לו ה', ולכן נברא עוה"ז בה', וכמו שאיתא במנחות (כ"ט ע"ב) שעוה"ז נברא בה' מפני שדומה לאכסדרה שכל מי שרוצה לצאת יצא, ומאי טעמא תלי' כרעי' דאי הדר בתשובה מעלי לי', ולעיילי בהך, בהך לא מסתייעא מילתא, והוא לאחר שנפל במקום הרחב אין לו מקום רק במקום הצר בהפתח שהוא אצל הדלת משום שקלקל את המקום הרחב, וצריך לעשות מקום אחר: (החי' הר"מ זצ"ל): ספר שיח שרפי קודש

בפסוק ויגש וישק לו וכו' ויאמר ראה ריח בני כריח השדה אשר ברכו ה' (כ"ז, כ"ז). ראשי תיבות אשר ברכו ה' הוא 'אבי', רמז על אבא עילאה. והמבין יבין: ספר קדושת לוי

הניצוצות אשר נצודו בקליפות, ובמה הוא מעלה אותם, בתורה ובתפלה שלו שהיא בפה. וזהו 'כי ציד בפיו', בפיו שלו מוציא הניצוצות. וזהו 'ויאהב יצחק את עשו', כי בשורש עשו היה ניצוצות אשר ניצודו שם, דהיינו נשמת שמעיה ואבטליון ונשמת רבי מאיר, וכן כמה ניצוצות עד ימות המשיח: ספר קדושת לוי

ויחפרו עבדי יצחק בנחל וכו'. ונוכל לומר ויחפרו הוא לשון בושא שהיו בושים. עבדי ר"ל בעבדות שלהם. יצח"ק הוא לשון שמחה ר"ל שהיו בושים בעבדות שלהם לפני הקב"ה מפני שהעבדות שלהם היו בקטנות. ועכ"ז צריך להיות בשמחה שזכו לקיים מצות בוראם כפי ערכם ודבוק עצמם לנחל עדניך תשקם. כי באמת כל העובדות שעשו אבות העולם הן ע"י הבארות והן מה שעשה יעקב אבינו במקלות היו הכל יחודים גדולים והם הכניסו האמונה גדולה בעולם כי יש לנו מצות מעשיות שאנו עושים. ואנכה"ג תקנו לנו התפלות. מחמת שאין אנו יודעים איך לתקן עולמות עליונים רק ע"י מצות מעשיות שאנו עושים ממילא נתקן כל העולמות העליונים ונעשו היחודים למעלה. אבל קודם קבלת התורה תקנו האבות את הכל ע"י הבארות. וזש"ה וימצאו שם כו' ויש כאן ד' בארות כנגד ד' עולמות. והתפלה ג"כ כנגד ד' עולמות: ספר בית אהרן

וקח לי משם שני גדיי עזים טובים, וברש"י וכי שני גדיי עזים הי' מאכלו של יצחק, אלא פסח הי' האחד הקריב לפסח והאחד מטעמים, ולפנינו בפדר"א איתא אחד לפסח ואחד לחגיגה. ויש להבין למה לא אמר יצחק לעשו שיעשה לו שנים אחד לפסח ואחד לחגיגה. וכ"ק אבי אדומה"ר זצלה"ה הגיד כי פסח הוא ביעור ע"ז כבזוה"ק (פ' בא) והוא נחש הקדמוני ועשו הי' מרכבה טמאה אליו, וכמו שנרמז בתרגום איש יודע ציד גבר נחשירכן, וע"כ כשניטלו

על התורה ועל העבודה

תפלות וצריך לקדש עצמו בחמשה עינים והכל נתעלה על ידי החמשה קולות שזה נקרא ה' וע"י ה' מוצאות הפה נתעלה הכל. לכן כתיב ה"קול קול יעקב. כידוע שעוה"ז נברא בה'. וזה ידוע כי יו"כ נקרא בינה ובו נתעלו כל העולמות והכל הוא ע"י בחי' קול יעקב. לזה אמרה לו טובים לך וטובים לבניך כי ע"י בחי' קול יעקב מתכפרים בניו ביוה"כ: ספר בית אהרן

וקום ברח לך אל לבן וגו'. לכאורה הלא היכולת בידו לרדוף אחריו ושם לא יהיו לו שום מצילין, ויותר טוב שישאר בביתו של יצחק במקום שיש לו מצילין, ואמנם למעשה לא רדף אחריו. ויש להבין את הסיבה שלא רדף אחריו לבית לבן. ונראה דכל אדם איך שהוא בעצמו כך הוא מחזיק את חברו, אם צדיק צדיק אם רשע רשע, ולכן רבקה שהיתה צדקת חשבה שאף שבת לבן הוא מקום כישוף ששום אדם עוד לא ניצל ממנו, אעפ"כ יעקב בצדקתו יתקומם נגדו ויתגבר עליו, וכמו שהי' באמת. אבל עשו שהי' רשע חשב שיעקב לא יעמוד בבית לבן ולכן יגבר עליו שיהי' רשע, וכמו שהיתה מחשבת לבן ולבן ביקש לעקור את הכל, וא"כ ע"י ז' יתקיים והי' כאשר תריד ופרקת עולו מעל צואריך וא"כ יחזרו הברכות אצלו, ורבקה כוונה לכוונת עשו, שע"י לא ירדוף אחריו ובכן היתה עצתה לטוב, ויעקב בעצמו שהי' קטן בעיניו ירא לעצמו ולכן הי' נטמן בבית עבר י"ד שנה להתקשר בד"ת שלא יוכל לבן לו ח"ו: ס' שם משמואל

אם יעקב ועשו. וברש"י איני יודע מה מלמדנו. אחד הי' שואל את אדמו"ר החי' הר"מ זצלה"ה מה הוא הפי' שרש"י ז"ל מפרש איני יודע מה מלמדנו, והי' משיב לו בזה"ל שבכל מקום הי' יודע וכאן שלא הי' יודע אומר שאינו יודע ומי יתן שאנחנו יהי' יודעין דבר אחד מדברי תורה, ובאמת דבר אחד מדברי תורה יכול לזקוף את האדם וכל ישראל וכל העולם: ספר שיח שרפי קודש

ויתן לך האלקים מטל השמים ומשמני הארץ וגו', ובמדרש (רבתי פס"ו ס' ב') לך בזכותך ובך הדבר תלוי, שמעתי ממורי זלה"ה פירוש הש"ס (ברכות ד"ז ע"ב) שיצאה בת קול כל העולם ניזון בשביל חנינא בני וחנינא בני די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת, דרצה לומר בשב"ל דהיינו שהוא עשה צינור ושב"ל להמשיך לכל העולם, וזהו שאמרו בשב"ל חנינא בני, ודפח"ח: (צפנת פענח לפ' תרומה דצ"ד ע"א): ספר בעל שם טוב עה"ת

ויתן לך אלקים מטל השמים וכו' ורוב דגן וכו' (כ"ז, כ"ח). יבואר על פי דרך הגמרא (זוה"ק ח"ג ז', ב') ישראל מפרנסין לאביהן שבשמים, והנה פרנסה הוא תענוג, דהיינו שהשם יתברך יש לו תענוג מעבודת ישראל. וזה שהשם יתברך רוצה בעבודת ישראל ויש לו תענוג, נקרא דל"ת, לשון דלה ועניה, כי תמיד הבורא ברוך הוא משתוקק לזה שיתענג מעבודת ישראל. וזה רמז דגון, דל"ת ג"ן, כי גן' הוא לשון תענוג, מהדל"ת יהיה לה תמיד תענוג לרוב מעבדות ישראל. והבן: ספר קדושת לוי

הריב"ש ז"ל אמר פירוש הגמרא יצאה בת קול ואמרה כל העולם ניזון בשביל חנינא בני וחנינא בני די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת, דהצדיק הוא כמו שביל וצינור הממשיך נוזלים, כן הוא על ידי מעשיו הקדושים ממשיך השפעות טובות לעולם, וכמו שהצינור אינו נהנה במה שעובר עליו, כן הצדיק אין רצונו וחפצו כי אם להשפיע לכל באי העולם, וזהו הבת קול כל העולם ניזון בשב"ל, פירוש, בצינור שעושה חנינא בני, והוא כמו השבי, והצינור שאין חפץ בטובת עצמו, ומסתפק במועט ודי לו בקב חרובין וכו' ודפח"ח: (עבודת ישראל בליקוטים ד"ה ר' חנינא בני. ועיין לקמן פ' עקב אות ס"ה). סליק פרשת תולדות בס"ד: ספר בעל שם טוב עה"ת

הברכות מעשו הי' אז זמן ביעור ע"ז, אבל מעיקרא כשצוה יצחק את עשו לא הי' בעור ע"ז כלל ולא הי' ענין לפסח, ודפח"ח. אך עדיין צריכין להבין הלא גם לפי שסבור יצחק שעשו הוא טוב מ"מ גם בלעדיו היתה ע"ז בעולם, ולמה לא עשה פסח ע"ש ביעור ע"ז שבכל העולם מבלעדי עשו, אחר שהוא זמן פסח: **ונראה דהנה במדרש** וכן הוא בזוה"ק דשני השעירים היו נמי דוגמת שני שעירי יוה"כ פ אחד לה' ואחד לעזאזל. והנה בש"ס יומא (ל"ט) שסימן טוב הי' כשעלה הגורל של שם בימין, ופירשנו שזה של שם הוא רמז שנהפכו לקדושה כל העשיות שבכל השנה, אף שלא היו בכוונה נכונה, וזה של עזאזל הוא רמז שאפי' דברים שא"א ליכלל בקדושה ונדחו לחוץ מ"מ יהיו נכנעים לקדושה והיא מדת אתכפיא, כדאיתא בזוה"ק (קמ"ה) דהא בזמנא דאקריבו ישראל שעיר הוה אתכפיא ההוא נחש ואתהפך לעבדא כמה דאתמר. וע"כ כשעלה גורל של שם בימין זה מורה על שמאל דוחה וימין מקרבת וכשהקירוב הוא בימין ממילא מתקרב אף זה שלא הי' ראוי מצד הדין אלא בחסד: ס' שם משמואל

וקח לי משם שני גדיי עזים טובים. איתא במדרש טובים לך כו' וטובים לבניך שיתכפרו על ידם ביום הכיפורים עכ"ל: הנה כבר דיברנו מזה על מה שכתוב בכאן שני פעמים לאמר ורבקה אמרה אל יעקב בנה לאמר. הנה שמעתי את אביך מדבר אל עשו בנו לאמר. והנה תיבת לאמר הוא עד ביאת משיחנו ולעתידי. כמו דאיתא על תיבת לאמר שבהשירה. ובאמת הענין מהשני גדיים הוא לעולם אשר ביוה"כ בכל שנה מוחלין עונותיהן של ישראל וכולם מלמדים זכות על ישראל. וזה ידוע שיעקב שייך ליוה"כ. הקול קול יעקב. כי עיקר הענין והקדושה של יוה"כ הוא החמשה קולות וחמשה

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - CHIZUK@PROTONMAIL.COM
לקבל גיליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גיליון לזכות, לרפ"ש, לע"ג או לזכות את הרבים - אחב"י באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally!
In Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #958

לע"נ זקני ר' אהרן שו"ב ב"ר שמואל נטע זצ"ל לעווין
נלב"ע כ"ה חשון תרע"ט - תנצב"ה - מנר"כ בביה"ח מקיסראק
של ביהמ"ד הגדול ד'פיטסבורג פעננסילוואיניא ארה"ב

לזכר נשמות הקדושים והטהורים קהילה קדישא דעיר סטאשוב - פולין
רבנן ותלמידהון אנשים נשים וטף שנהרגו על קידוש השם
כ"ח מרחשון תש"ג ה"ד

לימוד אור החיים הק' בחבורה ליל ששי 8:30pm